ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem, se sídlem Bubeníčkova 42, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2023, č. j. CPR-37353-2/ČJ-2022-930310-V242, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 20. 3. 2023, č. j. 72 A 4/2023-31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 11. 9. 2022, č. j. KRPM-24769-43/ČJ-2021-140022-SV (dále jen „rozhodnutí ze dne 11. 9. 2022“), uložilo žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), s dobou, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce šesti měsíců.

[2] Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) změnila výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že slova *„Podle § 120a zák. č. 326/1999 Sb. se lhůta k vycestování nestanovuje“* nahradila slovy *„Podle § 120a zák. č. 326/1999 Sb. není vycestování cizince I. S., možné a počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se tedy stanoví dle § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování, která bude stanovena postupem dle*

§ *120a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb.*“ Ve zbytku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila a odvolání žalobce zamítla.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Krajský soud se při rozhodování řídil právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 12. 5. 2022, č. j. 10 Azs 107/2022-35, kterým Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 72 A 44/2021-36 (dále jen „první rozsudek krajského soudu“), i rozhodnutí žalované ze dne 19. 11. 2021, č. j. CPR-11118-3/ČJ-2021-930310-V217 (dále jen „první rozhodnutí žalované“), a věc vrátil k novému posouzení. Nejvyšší správní soud přistoupil ke zrušení uvedených rozhodnutí z důvodu radikální změny bezpečnostní situace na Ukrajině, která byla (v době po vydání prvního rozsudku krajského soudu) napadena vojsky Ruské federace, a rovněž proto, že se žalovaná ani krajský soud nezabývaly postavením žalobce coby svědka a poškozeného v trestním řízení.

[5] Krajský soud v napadeném rozsudku k žalobním námitkám uvedl, že důvod k uložení správního vyhoštění neodpadl, a nebylo proto na místě zastavit správní řízení, jak navrhoval žalobce. Mezi stranami nebylo sporu o tom, že žalobce na území České republiky pobýval nejméně od 9. 8. 2020 do 25. 2. 2021 nelegálně a z jeho výpovědi vyplynulo, že o svém protiprávním pobytu věděl a situaci nijak neřešil. Žalobcovo tvrzení, že již dobrovolně vycestoval z území, považoval krajský soud za nepodložené a irelevantní. Podle krajského soudu totiž platí, že i kdyby doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území, již uplynula s ohledem na délku správních a soudních řízení, měla by tato skutečnost vliv pouze na vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění, nikoli na to, jestli má řízení skončit pravomocným rozhodnutím ve věci. Krajský soud upozornil i na to, že žalovaná vysvětlila, že nemá přístup k údajům o tom, zda žalobce překročil hranice, a bylo by proto nadbytečné ji vyzývat k doložení takových skutečností, jak také žalobce požadoval. Krajský soud dále dovodil, že při stanovení doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území, správní orgány nezneužily správní uvážení, ani nepřekročily jeho meze a délka této doby (6 měsíců), která byla přesvědčivě odůvodněna, odpovídá obvyklé správní praxi.

[6] Krajský soud dále připomněl, že správní vyhoštění není pojímáno jako trest, nýbrž je svou povahou specifickým opatřením v oblasti kontroly přistěhovalectví. V daném řízení pak krajský soud nebyl oprávněn odstranit tvrdost správního vyhoštění ve smyslu § 122 odst. 2 a 5 zákona o pobytu cizinců. Podle krajského soudu bude totiž v této otázce záležet na postupu soudu v trestní věci a na samotném žalobci, jak bude uplatňovat svá práva poškozeného v trestním řízení. Žalobce přitom nenavrhl žádný důkaz k prokázání tvrzené praxe žalované, která měla spočívat v tom, že v případě neoprávněného pobytu žalovaná nevyhošťuje cizince, kteří figurují jako svědci nebo poškození v trestních řízeních. Sama žalovaná přitom k tomuto tvrzení uvedla, že jí taková praxe známa není.

[7] Jako nedůvodnou krajský soud shledal i námitku, podle níž žalobce nemůže být vyhoštěn, pokud je poškozeným v trestním řízení. Uvedl, že je třeba nejprve vyjasnit, zda žalobce pobývá v České republice, na Ukrajině, či jinde a jestli vůbec má zájem uplatňovat práva poškozeného. Krajský soud připomněl, že správní orgán prvního stupně poprvé rozhodl o správním vyhoštění žalobce dne 26. 2. 2021, tedy rok před ruskou invazí na Ukrajinu. Za nevěrohodné pak označil tvrzení, že žalobce uposlechl toto rozhodnutí a vycestoval z území mezi 11. 3. 2022 a 12. 5. 2022. Krajský soud dále doplnil, že v souvislosti s trestním řízením, v němž by žalobce mohl vystupovat jako poškozený, již byl za přítomnosti soudce vyslechnutý a může v tomto směru požádat o odstranění tvrdosti vyhoštění po předvolání trestním soudem a policie mu udělí vízum podle § 122 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud uzavřel, že žalobci postavení poškozeného neupírá, avšak zákon mu nedává možnost tuto skutečnost v tomto řízení zohlednit. Závěrem pak připomněl, že neexistuje subjektivní právo cizince na pobyt na území České republiky. Pokud stěžovatel neměl potřebné povolení k pobytu, a přesto v České republice setrvával, postupoval správní orgán prvního stupně v souladu se zákonem, uložil-li mu správní vyhoštění a vzal přitom v úvahu konkrétní okolnosti případu, což se projevilo uložením zákazu pobytu ve značně nižší výměře, než je obvyklá praxe.

III.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel předně uvádí, že tato kasační stížnost svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se do obdobné situace, kdy je uloženo správní vyhoštění s neurčitým počátkem běhu lhůty v době, kdy cizinec již na území členských států EU nepobývá a nemůže se vrátit, může dostat více cizinců – Ukrajinců. Má tedy za to, že by mělo být postaveno najisto, jak mají správní orgány v takové situaci postupovat. V projednávaném případě trvá na zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost. Pokud by bylo rozhodnuto o správním vyhoštění, měl by být stanoven počátek lhůty k vycestování na den, kdy stěžovatel skutečně vycestoval, nebo na den, kdy měl podle původního (prvního) pravomocného rozhodnutí vycestovat.

[10] Stěžovatel dále namítá, že území členských států EU již opustil a nemůže jej opustit znovu. Prvním rozhodnutím správního orgánu prvního stupně (ze dne 26. 2. 2021 - poznámka soudu) mu bylo uloženo opustit území členských států EU do 7 dnů od právní moci rozhodnutí. Stěžovatel uvádí, že již od 10. 2. 2022 věděl, že krajský soud zamítl jeho žalobu a že první rozhodnutí o jeho správním vyhoštění bude vykonatelné doručením rozsudku, pročež se rozhodl vycestovat a nečekat na nejisté rozhodnutí o případné kasační stížnosti. Má tedy za to, že lhůta, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, počala běžet již dne 11. 3. 2022, tedy dnem vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění. Počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států, je v napadeném rozhodnutí stanoven nepřesným a zavádějícím způsobem. Naopak počítání doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států ode dne 11. 3. 2022, je podle jeho názoru v souladu se zásadou dobré víry, neboť v tento den měl povinnost vycestovat. Stěžovatel namítá, že v době vydání napadeného rozhodnutí již na území nepobýval, neboť z území vycestoval na základě prvního pravomocného rozsudku

krajského soudu. Napadeným rozhodnutím tak paradoxně došlo k prodloužení délky jeho vyhoštění na neurčito, protože nelze predikovat, kdy válka na Ukrajině skončí. Důvěřoval účinkům prvního rozhodnutí žalované a území opustil vlakem přes Slovensko na Ukrajinu. Má tedy za to, že od toho okamžiku mu začala běžet doba vyhoštění, která tak měla skončit v roce 2022. Kdyby se nedomáhal zrušení nezákonného rozhodnutí soudní cestou, doba pro vyhoštění by již uplynula. Stěžovatel tudíž dovozuje, že jej nelze trestat delší dobou vyhoštění za to, že úspěšně brojil proti nezákonnému rozhodnutí.

[11] Nesouhlasně se stěžovatel vyjadřuje též k závěru krajského soudu o tom, že jeho vycestování nebylo prokázáno a že není relevantní. Poukazuje na vyjádření žalované, která uvedla, že správní orgány jsou v rámci spolupráce oprávněny žádat stát, přes který cizinec vycestoval z území členských států Evropské unie, o sdělení informací ke vstupu a pobytu. Odkazuje přitom na odstavec 24. napadeného rozsudku, v němž sám krajský soud uvádí, že stěžovatel odjel vlakem přes Slovensko. Krajský soud tedy měl žalovanou vyzvat k podání zprávy, zda a kdy stěžovatel odcestoval přes hraniční přechod Slovensko – Ukrajina, případně Polsko – Ukrajina, protože toto zjištění je podstatné pro posouzení jeho případu. Stěžovatel namítá, že vyjádření žalované, podle nějž jí uvedená skutečnost není známa, je nepravdivé, protože stěžovatelův přechod hranic byl v příslušných evidenčních pomůckách cizinecké policie nepochybně vyznačen. Pokud se tak nestalo, jedná se o nesprávný úřední postup, protože cizinecká policie státu na vnějších hranicích Schengenského prostoru je povinna evidovat vízové cizince, kteří tento prostor opouštějí. Žalovaná měla podle stěžovatele tuto skutečnost zjistit. Byť stěžovatel není s to specifikovat, jaký hraniční přechod použil, telefonicky potvrdil, že je na Ukrajině. Žalovaná tak nepravdivě tvrdila, že nemůže zjistit, kdy a kde stěžovatel území Schengenského prostoru opustil. Správní orgány i krajský soud tak rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a zatížily svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[12] Stěžovatel také brojí proti závěrům krajského soudu uvedeným v odstavci 37. napadeného rozsudku, týkajícího se otázky nemožnosti vycestování proto, že je poškozeným v trestním řízení. Závěry krajského soudu zde uvedené považuje za nepřesvědčivé a namítá, že krajský soud nevysvětlil, proč zpochybňuje tvrzení stěžovatele o tom, že Českou republiku opustil. Opětovně uvádí, že bylo snadné odjezd stěžovatele ověřit u příslušných orgánů států při vnější hranici Schengenského prostoru, což měla a mohla udělat žalovaná. Soud se přitom uvedené tvrzení stěžovatele ani nepokusil ověřit. Stěžovatel proto setrvává na svém stanovisku, že za situace, kdy již před vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění, o něž jde v souzené věci, opustil území členských států EU, jsou podmínky napadeného rozhodnutí, dle kterých mu teprve v budoucnu bude stanoven termín pro opuštění území, nerealizovatelné. V době, kdy stěžovatel bude povinen opustit území členských států EU, se nebude na tomto území fyzicky vyskytovat, neboť již vycestoval a dle platných předpisů Ukrajiny se nemůže na území EU vrátit.

[13] Stěžovatel trvá na tom, že ve smyslu § 66 odst. 2 správního řádu odpadl důvod pokračování v probíhajícím řízení o správním vyhoštění. Má za to, že došlo k porušení jeho základního práva na spravedlivý proces jak ve správním řízení, tak i v trestním řízení, kde mu bylo nezákonným výkonem veřejné moci zabráněno osobně hájit svá práva poškozeného. Poukazuje na to, že ke správnímu vyhoštění došlo jen krátce před vypuknutím války na Ukrajině. Byl tak vyhoštěn do místa válečného konfliktu. Vždy se

snažil chovat řádně a v souladu s rozhodnutím o správním vyhoštění opustil Českou republiku, ačkoliv se mohl před výkonem rozhodnutí skrývat až do okamžiku zahájení války, kdy by již uvedené rozhodnutí nebylo vykonatelné. Namísto toho, aby stát tuto skutečnost uznal, opakovaně ho vyhostí poté, co se na území České republiky vrátí.

[14] V projednávaném případě dochází podle stěžovatele k přepjatému formalismu. Pokud by nedošlo k jeho otravě následkem prošetřované trestné činnosti, o níž je vedeno trestní řízení, v němž vystupuje jako poškozený, mohl bez rizika správního vyhoštění dál pracovat v České republice a po vypuknutí války na Ukrajině svůj pobyt také legalizovat. Stát by měl tuto skutečnost reflektovat a umožnil mu hájit práva poškozeného v trestním řízení, přesto jej však vyhostil těsně před vypuknutím války a svým jednáním se snaží vyhnout postupu podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Stěžovatel upozorňuje na to, že dva roky od okamžiku, kdy se stal obětí trestného činu, jej správní orgány udržují ve statutu vyhoštěného, přitom není kriminálně závadovou osobou, nýbrž zemědělským dělníkem. Zahyne-li ve válce na Ukrajině, stane se tak pouze v důsledku nesprávného výkonu veřejné moci orgány České republiky.

IV.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě a uvádí, že postupovala v souladu se zákonem. Naopak postup, jehož se dovolává stěžovatel, by byl nezákonný. Skutečnost, že stěžovatel opustil území EU, není pro rozhodnutí podstatná, neboť taková povinnost mu v řízení po zrušení prvního rozhodnutí žalované uložena nebyla.

V.

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti. Ta byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[17] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Vymezením neurčitého právního pojmu *„podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“* se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (srov. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39). Ač byl novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti, a nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti. Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikaturně ustálených kritérií, jež pramení ze závěrů zmíněného usnesení

č. j. 1 Azs 13/2006-39 (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2021, č. j. 9 Azs 180/2021-33 a řadu dalších). Z něj přitom vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to buď z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo v případě zásadního právního pochybení krajského soudu.

[19] Stěžovatel vymezil přijatelnost kasační stížnosti jeho specifickou situací, kdy mu sice bylo uloženo správní vyhoštění, avšak z důvodu rozpoutání válečného konfliktu na Ukrajině byla odložena vykonatelnost tohoto rozhodnutí, resp. počátek běhu lhůty, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU. K uvedenému nadto mělo podle stěžovatele dojít v době, kdy již z území vycestoval a z důvodu vyhlášené mobilizace Ukrajiny, která brání bojeschopným občanům (mužům) opustit území Ukrajiny, se nyní nemůže do České republiky navrátit. Má přitom za to, že v obdobné situaci se nyní mohou ocitnout i další občané Ukrajiny.

[20] Vzhledem k tomu, že se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, je dán podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele a kasační stížnost je ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná.

[21] Nejvyšší správní soud tedy posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] S ohledem na obsah kasačních námitek považuje Nejvyšší správní soud za podstatné nejprve předestřít časovou osu událostí, z níž lze následně usuzovat na důvodnost stížnostních námitek.

[24] Stěžovatel přicestoval na území členských států EU dne 11. 5. 2020 na základě tzv. bezvízového styku, dle kterého mohl na území EU pobývat po dobu 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů. Tato doba uplynula dne 8. 8. 2020, avšak stěžovatel z území neodcestoval. V České republice tak pobýval nelegálně od 9. 8. 2020 do 25. 2. 2021, kdy byl kontrolován hlídkou cizinecké policie, která na základě předloženého biometrického pasu zjistila uvedený nelegální pobyt stěžovatele. Na to správní orgán prvního stupně zahájil se stěžovatelem řízení o správním vyhoštění.

[25] Rozhodnutím ze dne 26. 2. 2021, č. j. KRPM-24769-19/ČJ-2021-140022-SV (dále jen „první rozhodnutí o správním vyhoštění“), správní orgán prvního stupně uložil stěžovateli správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců a uložil mu dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 18 měsíců. Stěžovatel proti tomuto rozhodnutí podal odvolání, které žalovaná svým prvním rozhodnutím ze dne 19. 11. 2021 zamítla. Proti tomuto prvnímu rozhodnutí žalované stěžovatel brojil žalobou u krajského soudu, který ji svým prvním rozsudkem ze dne 10. 2. 2022 zamítl. Proti uvedenému rozsudku se stěžovatel bránil kasační stížností (ze dne 24. 3. 2022), o níž Nejvyšší správní soud rozhodl již výše zmíněným rozsudkem ze dne

12. 5. 2022, č. j. 10 Azs 107/2022-35 tak, že zrušil první rozsudek krajského soudu i první rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k novému projednání. Žalovaná po vrácení věci Nejvyšším správním soudem zrušila i první rozhodnutí o správním vyhoštění a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání, neboť zjištěné vady nemohla odstranit sama v odvolacím řízení.

[26] Stěžovatel tvrdí, že někdy v období mezi vyhlášením prvního rozsudku krajského soudu (10. 2. 2022) a vydáním rozsudku kasačního soudu č. j. 10 Azs 107/2022-35 (12. 5. 2022) odcestoval zpět na Ukrajinu. Důvodem bylo, že se rozhodl uposlechnout příkaz k vycestování a nečekat na nejisté rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

[27] Správní orgán prvního stupně následně rozhodnutím ze dne 11. 9. 2022 podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců stěžovateli znovu uložil správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 6 měsíců (viz odst. [1]). Současně v tomto rozhodnutí uvedl, že počátek doby, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států EU, se stanoví v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování. V uvedeném rozhodnutí současně správní orgán prvního stupně uvedl, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se lhůta k vycestování nestanovuje.

[28] Jak již shora uvedeno, žalovaná k odvolání stěžovatele změnila část výroku rozhodnutí ze dne 11. 9. 2022, neboť vycestování stěžovatele nebylo možné, a proto počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovila podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování, která bude stanovena postupem dle § 120a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb. Ve zbytku rozhodnutí ze dne 11. 9. 2022 potvrdila a odvolání žalobce zamítla (viz odst. [2]).

[29] Pro úplnost Nejvyšší správní soud doplňuje, že stěžovatel přicestoval na území České republiky za účelem práce na farmě, kde byl v únoru 2021 vážně otráven (a jeho spolupracovník zemřel) následkem dezinfekce zemědělských prostor, při níž dodavatelská firma zřejmě dostatečně nezajistila bezpečnost při dezinfekci. Uvedený incident se stal předmětem posuzování orgánů činných v trestním řízení, přičemž stěžovatel tvrdí, že v něm figuruje v pozici svědka a poškozeného.

[30] Stěžovatel předně brojí proti samotnému uložení správního vyhoštění, navíc za situace, kdy již z území vycestoval. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 Azs 107/2022-35, kterým zrušil první rozhodnutí žalované v projednávané věci, nerozporoval důvod uložení správního vyhoštění, tedy dlouhodobý nelegální pobyt v České republice. Ten ostatně nerozporuje ani sám stěžovatel, pouze ho omlouvá tím, že k němu došlo v důsledku chyby pracovní agentury, na kterou ve věci svého pobytu na území České republiky spoléhal. Ze správního spisu přitom vyplývá, že stěžovatel setrval na území České republiky i po uplynutí 90 dnů stanovených bezvízovým stykem mezi Českou republikou a Ukrajinou. Přitom si měl být vědom toho, že doba, po kterou může na území členských států EU pobývat bez pobytového oprávnění, již uplynula. Ke stěžovatelem tvrzenému pochybení pracovní agentury či neznalosti zákona přihlížet nelze, neboť za svůj pobyt na území cizího státu nese odpovědnost pouze stěžovatel, který proto také musí nést negativní důsledky svého protiprávního jednání. Správní orgány tedy zjistily skutkový stav věci

dostatečně pro závěr, že stěžovatel naplnil podmínky § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, neboť pobýval na území členských států EU bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Také krajský soud v napadeném rozsudku správně uvážil, že důvod správního vyhoštění neodpadl.

[31] Jelikož po vydání prvních rozhodnutí správních orgánů došlo k závažné změně bezpečnostní situace v zemi původu stěžovatele, Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 Azs 107/2022-35 uložil správním orgánům tuto skutečnost v rámci nového projednání věci zohlednit. Bezpečností situace na Ukrajině způsobená invazí ozbrojených sil Ruské federace, zahájenou dne 24. 2. 2022, totiž představovala překážku vycestování státních příslušníků Ukrajiny do jejich domovské země (viz závazné stanovisko Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 20. 5. 2022, č. j. MV-93965-1/OAM-2022, založené na č. l. 83 spisu správního orgánu prvního stupně). S odkazem na toto závazné stanovisko proto správní orgán prvního stupně rozhodl, že se na stěžovatele vztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[32] Otázkou, zda lze uložit správní vyhoštění v situaci, kdy jsou dány překážky vycestování, se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval a shledal, že zákon o pobytu cizinců explicitně počítá s vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění i v případě, že vycestování cizince není možné. Pokud jsou splněny zákonné podmínky pro správní vyhoštění, rozhodnutí o správním vyhoštění se vydá bez ohledu na existenci překážky znemožňující vycestování cizince, která se toliko v rozhodnutí uvede (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 7 As 206/2015-36, obdobně ze dne 1. 11. 2017, č. j. 7 Azs 280/2017-36, odst. 22). Události na Ukrajině po 24. 2. 2022 jako takové proto nebrání samotnému uložení správního vyhoštění občanu Ukrajiny, jsou-li jinak pro jeho správní vyhoštění splněny zákonné podmínky (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2023, č. j. 9 Azs 126/2023-35). A jak shora uvedeno, tyto podmínky ve stěžovatelově případě splněny byly.

[33] Správní orgány tak stěžovateli znovu uložily správní vyhoštění (tato rozhodnutí jsou předmětem přezkumu v nynějším řízení), neboť důvody pro jeho uložení ve smyslu § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců byly naplněny. Ostatně ani stěžovatel uvedené nezpochybňuje. Jelikož však současně existovaly důvody znemožňující stěžovatelovo vycestování na Ukrajinu, žalovaná v napadeném rozhodnutí, stanovila, že doba k vycestování bude stanovena postupem podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Teprve od okamžiku uplynutí (v budoucnu) stanovené doby k vycestování počne běžet uložená doba 6 měsíců, po které stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států EU.

[34] Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí*.

[35] Podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců, *policie nejméně jedenkrát ročně zkoumá, zda trvají důvody znemožňující cizinci vycestování. Pominou-li důvody znemožňující cizinci vycestování, policie vydá nové rozhodnutí pouze ve věci stanovení nové lhůty k vycestování podle*

zvláštního právního předpisu po vyžádání a na základě nového závazného stanoviska ministerstva. Dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí zaniká platnost víza uděleného podle § 33 odst. 3 nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území.

[36] Jak již shora uvedeno, zákon o pobytu cizinců správním orgánům ukládá vydat rozhodnutí o správním vyhoštění, dojde-li k naplnění zákonných podmínek. Současně ale uvedený zákon předvídá i možnost existence překážky ve vycestování, a právě proto ve svém § 120a odst. 5 umožňuje odložit vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění až do odpadnutí této překážky. Z uvedeného důvodu nelze ničeho vytknout postupu správních orgánů, spočívajícímu v uložení správního vyhoštění, avšak s odloženou vykonatelností z důvodu existence překážky ve vycestování. K obdobnému závěru správně dospěl i krajský soud v napadeném rozsudku.

[37] Nejvyšší správní soud současně dodává, že ani skutečnost, že stěžovatel z území již vycestoval, vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebrání. Pro zahájení, vedení a také zákonné uložení správního vyhoštění je rozhodující právě to, zda se cizinec před zahájením příslušného řízení (v minulosti) dopustil jednání, s nímž zákon o pobytu cizinců spojuje možnost uložení správního vyhoštění. Tímto jednáním byl v daném případě stěžovatelův pobyt na území bez platného oprávnění. Nejvyšší správní soud totiž již v rozsudku ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28, vyslovil, že „*z judikatury zdejšího soudu vyplývá, že rozhodnutí o správním vyhoštění se vydá tehdy, jestliže nastane* [pozn. soudu: nikoliv trvá] *některá ze skutkových okolností předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, za předpokladu, že se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života*“ (obdobně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 3 Azs 139/2016-46, ze dne 10. 2. 2017, č. j. 4 Azs 8/2017-21, ze dne 28. 6. 2017, nebo též ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017-29, či ze dne 10. 2. 2021, č. j. 2 Azs 343/2020-21). Správním orgánům tedy obecně nic nebrání v uložení správního vyhoštění i za situace, kdy daný cizinec již z území členských států EU vycestoval, jsou-li naplněny podmínky pro toto správní vyhoštění. S rozhodnutím o správním vyhoštění totiž není spjata pouze povinnost vycestovat, nýbrž rovněž i časově omezený zákaz znovu vstoupit a pobývat na území členských států EU. Jinými slovy ani skutečnost, že stěžovatel v době vydání napadeného rozhodnutí nepobýval na území České republiky, resp. členských států EU, nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Krajský soud při odpovědi na tuto otázku nepochybil.

[38] Stěžovatelova situace je však dle jeho tvrzení specifická v tom, že se ještě před uložením správního vyhoštění s odloženou vykonatelností (tedy před vydáním v nynějším řízení přezkoumávaných rozhodnutí) navrátil do země původu, a to někdy v době mezi vyhlášením prvního rozsudku krajského soudu (10. 2. 2022) a vydáním rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 107/2022-35 (12. 5. 2022), aniž je současně schopen určit přesnou dobu vycestování. Z důvodu vyhlášené mobilizace a s tím souvisejícím zákazem vycestování bojeschopných občanů (mužů) z Ukrajiny se tudíž stěžovatel nemá možnost nyní vrátit na území České republiky a tohoto odkladu vykonatelnosti správního vyhoštění využít. Nejvyšší správní soud však zastává názor, že ani uvedená situace, v níž se stěžovatel dílem z vlastní vůle (dobrovolné vycestování z území a dílem nedobrovolně (vyhlášená mobilizace) ocitl, nemá vliv na zákonnost nyní přezkoumávaného rozhodnutí o správním vyhoštění.

[39] Je totiž podstatné, že stěžovatel se do domovské země vrátil, jak sám uvádí, dobrovolně a nadto v době, kdy měl k dispozici právní prostředky zajišťující jeho legální setrvání v České republice. Stěžovateli v době tvrzeného vycestování z území svědčil odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění plynoucí z § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců a následně mohl požádat o odkladný účinek v řízení o kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že válečný konflikt v domovské zemi stěžovatele vypukl již před podáním kasační stížnosti (resp. před samotným doručením prvního rozsudku krajského soudu, k němuž došlo 11. 3. 2022), není pochyb o tom, že i kasační stížnosti by odkladný účinek přiznán byl. Stěžovatel tedy mohl na území České republiky setrvat, pokud by se sám „dobrovolně" nerozhodl vycestovat. Skutečnost, že dle svého vyjádření nechtěl čekat na „nejisté" rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nelze klást k tíži správním orgánům. Stěžovatel byl právně zastoupen, a byl si tak jistě vědom svých možností, jak si zajistit možnost setrvat na území České republiky až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, navíc za situace, kdy podle svého tvrzení hodlal uplatňovat a hájit svá práva poškozeného v trestním řízení.

[40] Obdobně nelze klást k tíži správním orgánům České republiky nemožnost stěžovatele vycestovat z Ukrajiny zpět na území EU. Ta je zapříčiněna válečným konfliktem mezi Ukrajinou a Ruskou federací (a s tím související všeobecnou mobilizací), který však vypukl až rok po vydání prvního rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgány tak poprvé rozhodovaly v době, kdy stěžovateli v návratu do domovské země tamější bezpečnostní situace nijak nebránila, a její budoucí změnu správní orgány nemohly ve svém tehdejším rozhodování nijak předvídat. Nelze nadto přehlédnout, že stěžovatelem, resp. jeho právním zástupcem, vymezené časové období, během nějž měl stěžovatel vycestovat na Ukrajinu, tedy období od 10. 2. 2022 do 12. 5. 2022, zahrnuje jak období před vypuknutím války na Ukrajině, tak i po jejím vypuknutí. Odcestoval-li tedy stěžovatel přede dnem 24. 2. 2022 (tedy v době, kdy ještě neobdržel první rozsudek krajského soudu, který byl doručen dne 11. 3. 2022), je třeba zdůraznit, že mu stále svědčil odkladný účinek žaloby. Odcestoval-li po 24. 2. 2022, učinil tak již s vědomím toho, že se nevrací do bezpečné země a s pravděpodobností nemožnosti vycestovat z Ukrajiny zpět na území členských států EU. V každém případě se však na Ukrajinu dobrovolně vrátil v době, kdy mohl v České republice legálně pobývat. Stěžovatelovo předčasné odcestování z území v době, kdy k tomu nebyl povinen, ani aktuální (a snad pouze dočasná) nemožnost vrátit se do České republiky proto nezpůsobují nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[41] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvádí, že počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, měl být stanoven na 11. 3. 2022, kdy nabyl právní moci první rozsudek krajského soudu, a kdy bylo vykonatelné první rozhodnutí o správním vyhoštění. Ani v uvedeném však stěžovateli nelze přisvědčit. Stěžovatel první rozsudek i rozhodnutí žalované napadl kasační stížností, na jejímž základě došlo ke zrušení těchto rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání. Nelze se však dovolávat účinků správního rozhodnutí, které bylo zrušeno pro nezákonnost, a nahrazeno novým rozhodnutím o správním vyhoštění ze dne 11. 9. 2022 (o jehož přezkum jde v nynější věci). Stěžovatel se nadto ve své podstatě dovolává obou rozhodnutí o správním vyhoštění vydaných postupně správním orgánem prvního stupně. Ve vztahu k prvnímu rozhodnutí o správním vyhoštění se v návaznosti na jeho vykonatelnost (11. 3. 2022) dovolává počátku doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států. Avšak délku této doby

(správního vyhoštění) dovozuje nyní z rozhodnutí ze dne 11. 9. 2022, podle kterého se jedná o 6 měsíců, což je doba kratší než uložená dřívějším rozhodnutím (18 měsíců). Takový postup je z logiky věci nemožný.

[42] Po zrušení prvního rozhodnutí o správním vyhoštění a prvního rozhodnutí žalované musely správní orgány v souladu se závěry kasačního soudu obsaženými v rozsudku č. j. 10 Azs 107/2022-35 zohlednit změnu bezpečnostní situace na Ukrajině, přičemž byly vázány principem *non-refoulment*. Princip *non-refoulment* (nenavracení) vyplývající z Ženevské úmluvy, jakož i z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod představuje závazek České republiky nevystavit žádnou osobu v její jurisdikci újmě, která by spočívala v ohrožení života, vystavení mučení, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

[43] V souladu se zásadou *non-refoulment* tak správní orgán prvního stupně správně vydal rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 11. 9. 2022 (neboť stěžovatel naplnil podmínky pro jeho uložení – viz závěry vyslovené výše), avšak žalovaný odložil jeho vykonatelnost. Správní orgány tak na straně jedné nemohly odhlédnout od skutečnosti, že v projednávané věci stěžovatel naplnil podmínky pro uložení správního vyhoštění, když na území České republiky vědomě pobýval bez příslušného pobytového oprávnění po dobu 7 měsíců. Na druhé straně ale také nemohly za nynější situace stěžovatele fakticky vyhostit, nemohly mu stanovit lhůtu k vycestování a zakázat mu vstup na území členských států EU, neboť by jednaly v rozporu s uvedenými mezinárodními lidskoprávními závazky České republiky s ohledem na aktuální (v době rozhodování žalované) bezpečnostní situaci na Ukrajině, jejíž vývoj lze jen stěží předvídat. Není tudíž možné stěžovateli zakázat vstup na území členských států EU pro případ, že by byl zákaz vycestování některých občanů Ukrajiny zrušen a stěžovatel hodlal Ukrajinu opustit. Nelze tak považovat za opodstatněný stěžovatelův požadavek, aby se počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, odvíjel od právní moci prvního, později zrušeného, rozsudku krajského soudu, potažmo prvního rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo posléze žalovanou zrušeno.

[44] Současně ale nelze za opodstatněnou považovat ani stěžovatelovu argumentaci o tom, že vycestoval z území v dobré víře v účinky pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zde totiž zjevný rozpor mezi faktickým postupem stěžovatele a jeho tvrzeními v kasační stížnosti, která se jeví jako účelová. Stěžovatel na jednu stranu brojil proti nezákonnosti dřívějších (správních i soudních) rozhodnutí týkajících se prvního uloženého správního vyhoštění, nyní však tvrdí, že vycestoval, protože byl v dobré víře v jejich platnost. Nadto tak učinil v době, kdy měl k dispozici nejenom další prostředky ochrany proti nezákonnému rozhodnutí (žalobu a posléze i kasační stížnost), které ostatně uplatnil, ale rovněž mu svědčily i prostředky, na základě kterých mohl na území i nadále setrvat (viz výše). Stěžovatel byl zastoupen právním profesionálem znalým věci již z prvního řízení před krajským soudem, a měl tak být o svých možnostech a případných povinnostech účinně informován.

[45] Rozporným se jeví i další stěžovatelovo tvrzení, že věřil, že musí k 11. 3. 2022 vycestovat z České republiky, přitom však není s to postavit najisto, k jakému konkrétnímu datu vlastně vycestoval, což činí jeho argument o dobé víře značně nevěrohodným. Co bylo skutečnou motivací stěžovatele k vycestování, aniž by vyčkal rozhodnutí Nejvyššího

správního soudu o jeho kasační stížnosti podané proti prvnímu rozsudku krajského soudu, není v kontextu skutkových okolností projednávané věci rozhodné. Na shora vyslovené závěry tento úmysl či stěžovatelova motivace nemají vliv.

[46] Za důvodnou nepovažuje Nejvyšší správní soud ani námitku, podle níž bylo třeba, aby žalovaná zjistila přesný okamžik (den) jeho návratu na Ukrajinu (resp. vycestování z území). Jak uvedeno výše, stěžovatelovo vycestování z členských států EU nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, tudíž ani zjištění přesné doby, kdy stěžovatel toto území opustil, není pro posouzení věci rozhodné. Žalovaná tedy nemusela tyto údaje zjišťovat, neboť neměly v projednávané věci žádný význam, a nepochybil ani krajský soud, který dospěl k témuž závěru.

[47] K otázce skutečného vycestování stěžovatele z území a zjišťování této skutečnosti žalovanou Nejvyšší správní soud dále doplňuje, že žalovaná v dosavadním průběhu řízení netvrdila, že údaje o stěžovatelově vycestování z území členských států nejsou zjistitelné, toliko uváděla, že tyto údaje sama k dispozici nemá, neboť Česká republika není státem u vnějších hranic EU a musela by, pokud by to bylo třeba a měla potřebné indicie, tyto vyžádat od příslušného členského státu EU, jehož vnější hraniční přechod stěžovatel k vycestování z území využil. Stěžovatel tudíž v kasační stížnosti vědomě zkresluje skutečnosti uváděné žalovanou a naznačuje její možný nesprávný úřední postup, přestože žalovaná potřebné postupy vysvětlila zcela srozumitelně a logicky.

[48] Jedná-li se o postup podle § 66 odst. 2 správního řádu, na který stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje s požadavkem k zastavení správního řízení, nutno dodat, že není v projednávané věci použitelné. Jak již Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku opakovaně uvedl, i přes politováníhodnou situaci v zemi stěžovatelova původu totiž zůstává faktem, že podmínky pro jeho správní vyhoštění § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců byly v souzené věci naplněny. Nelze tudíž stěžovateli přisvědčit v tom, že odpadl důvod řízení o správním vyhoštění a řízení mělo být zastaveno. Uvedené platí přesto, že stěžovatel z území členských států EU dobrovolně vycestoval.

[49] Stěžovatel dále tvrdí, že došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces, a to jak ve správním řízení, tak zejména v probíhajícím trestním řízení, v němž mu bylo zabráněno nezákonným výkonem veřejné moci hájit jeho práva jako poškozeného. Předně je třeba poukázat na to, že stěžovatel neuvádí, jakým způsobem došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces ve správním řízení. Nejvyšší správní soud, který však není povinen ale ani oprávněn za stěžovatele domýšlet jeho stížnostní argumentaci (v souladu se zásadou dispozitivnosti řízení), porušení této zásady neshledal.

[50] Namítá-li pak zásah do práva na spravedlivý proces v souvislosti s řízením trestním vedeným ohledně incidentu, jehož byl stěžovatel také účasten (viz výše), je podstatné, že stěžovateli sice bylo napadeným rozhodnutím uloženo správní vyhoštění, jeho vykonatelnost ovšem byla odložena. Stěžovatel však dle svých tvrzení Českou republiku dobrovolně opustil již před vydáním napadeného rozhodnutí (i napadeného rozsudku) v době, kdy mu svědčil odkladný účinek žaloby (podané proti prvnímu rozhodnutí žalované), nebo kdy mohl požádat o odkladný účinek kasační stížnosti podané proti prvnímu rozsudku krajského soudu. Uvedené tudíž nenasvědčuje tomu, že by hodlal

jakkoliv aktivně uplatňovat práva poškozeného v trestním řízení. Stěžovatel se ostatně pro účely trestního řízení mohl nechat zastupovat právním zástupcem [§ 50 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)] stejně, jak to činí v řízení správním i v navazujícím soudním řízení správním. Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by nyní přezkoumávaná rozhodnutí stěžovateli bránila v uplatňování jeho práv coby poškozeného v trestním řízení.

[51] Přesto však v souvislosti s touto stížnostní argumentací Nejvyšší správní soud dává stěžovateli za pravdu v tom, že závěry krajského soudu obsažené v odstavci 37. napadeného rozsudku, týkající se nemožnosti vyhoštění za situace, že je vyhoštěný cizinec současně poškozeným v trestním řízení, nejsou přesvědčivě odůvodněny. Jelikož se však v uvedené pasáži napadeného rozsudku jedná o závěry týkající se doby vycestování stěžovatele z území členských států EU a věrohodnosti jeho tvrzení o tom, zda opustil území České republiky a pobývá na Ukrajině či jinde, které nejsou pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí s ohledem na skutečnost, že doba k vycestování dosud stanovena nebyla, nyní relevantní, nepovažuje Nejvyšší správní soud tento dílčí nedostatek odůvodnění napadeného rozsudku za natolik zásadní, že by měl za následek nezákonnost vedoucí k jeho kasaci.

[52] Pokud stěžovatel v souvislosti se svým správním vyhoštěním dále zdůrazňuje, že k němu došlo krátce před vypuknutím války na Ukrajině, Nejvyšší správní soud uvádí, že správní orgány ve svých prvních rozhodnutích (jež však nejsou předmětem přezkumu v souzené věci) ruskou invazi na Ukrajinu nemohly předvídat, a tudíž ani zohlednit ve svých rozhodnutích. Vypuknutí válečného konfliktu nadto samo o sobě nebrání vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, jak již uvedeno výše. Následně však v nyní posuzovaných rozhodnutích správní orgány změnu bezpečnostní situace v zemi stěžovatelova původu ve svých rozhodnutích zohlednily a v kontextu s tím moderovaly jak výrok o vykonatelnosti uloženého správního vyhoštění, tak i o délce doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států EU (srov. odst. [1] a [2] tohoto rozsudku). Z uvedeného důvodu se jako nemístné jeví nynější stěžovatelovo povzdechnutí nad tím, že byl přistižen při nelegálním pobytu na území České republiky, či že se rozhodl dobrovolně vycestovat, místo aby se skrýval až do zahájení války a následně svůj pobyt na území legalizoval, nebo že lituje, že se na jeho protiprávní jednání přišlo a že v něm nemohl pokračovat a následně zneužít nastalého stavu v jeho vlasti, aby si pobyt na území České republiky legalizoval. Stěžovatel totiž ignoruje skutečnost, že svým nelegálním pobytem na území porušoval právní předpisy České republiky a správní vyhoštění mu bylo uloženo zcela po právu. Takto vedená stížnostní argumentace nemůže požívat ochrany v soudním řízení správním.

[53] Přisvědčit stěžovateli nelze konečně ani v tom, že se správní orgány snažily stěžovatele *„udržovat ve statutu vyhoštěného“*. Stěžovatel opustil Českou republiku v době, kdy měl možnost požívat prostředků ochrany, jež mu umožňovaly na území legálně setrvat. Správní orgán prvního stupně v reakci na změnu bezpečnostní situace na Ukrajině vydal v nynějším řízení přezkoumávané rozhodnutí o správním vyhoštění, podle kterého však byla samotná vykonatelnost správního vyhoštění odložena. V návratu do České republiky tak stěžovateli brání nikoliv vydaná správní rozhodnutí, nýbrž mobilizace vyhlášená Ukrajinou.

[54] I přes vše shora uvedené však Nejvyšší správní soud dodává, že s ohledem na skutkové okolnosti daného případu by stěžovateli nemělo být upíráno, že pokud z území členských států EU skutečně vycestoval do země původu někdy mezi 10. 2. 2022 a 12. 5. 2022, jak sám tvrdí, mohla stanovená doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, již uběhnout. Přestože tato skutečnost nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, či napadeného rozsudku, jak výše uvedeno, nelze ji zcela přehlížet. Zákon o pobytu cizinců na obdobné výjimečné situace, které si zasluhují zohlednění a případnou moderaci již vydaných rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. za účelem odstranění tvrdosti, myslí v § 122 odst. 5 a 6, podle kterých může policie na žádost cizince a za splnění stanovených podmínek vydat nové rozhodnutí, kterým zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění nebo zkrátí dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států. Pokud tedy stěžovatel prokáže, že vycestoval v jím tvrzené době a mimo území členských států strávil mnohonásobně delší dobu, než jakou mu ukládá nynější rozhodnutí o správním vyhoštění, může se dovolávat odstranění tvrdosti správního vyhoštění na základě shora zmíněných ustanovení zákona o pobytu cizinců.

[55] Tyto skutečnosti, které stěžovatel mezi dalšími uvádí v kasační stížnosti, tak sice nemají za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, resp. napadeného rozsudku, mohou však naplňovat zákonné podmínky pro odstranění tvrdosti uloženého správního vyhoštění. Je přitom na samotném stěžovateli, jak bude uplatňovat svá práva, jež mu ze zákona o pobytu cizinců v tomto ohledu plynou. Krajský soud však v napadeném rozsudku správně dovodil, že tvrdost rozhodnutí o správním vyhoštění, kterou stěžovatel namítá, nelze odstranit v nynějším řízení, ale je třeba, aby stěžovatel postupoval podle § 122 odst. 5 a 6 zákona o pobytu cizinců a podal odůvodněnou žádost.

[56] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud se v napadeném rozsudku nedopustil pochybení v právním posouzení věci a správní orgány v řízení o správním vyhoštění vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Nejvyšší správní soud proto neshledal naplněnými kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

VI.

[57] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[58] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalované jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2023

pokračování

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu